

[Tänder](#)

Tandlossning är en infektion i tandens fäste i käken. Den kan leda till att tänderna långsamt blir lösa och till sist lossnar. Du kan undvika tandlossning genom att hålla tänderna rena varje dag.

Det är samlingar med bakterier runt tänderna som gör att det blir en infektion. Om du inte gör rent tänderna ordentligt kan tandköttet bli inflammerat och det kan leda till tandlossning.

Här kan du läsa mer om [skillnaden mellan infektion och inflammation](#).

Tandlossning går ofta så långsamt att du inte själv upptäcker sjukdomen.

Inflammationen kring tänderna gör inte ont. Du kan ha inflammationen länge innan tänderna blir lösa.

Ett symptom som uppstår innan tänderna lossnar är att det ofta är ömt och blöder från tandköttet när du borstar tänderna.

Den som röker märker oftast ingen blödning eftersom blodkärlen dras ihop av rökning.

Kontakta en [tandvårdsmottagning](#) om tandköttet blöder när du borstar tänderna eller om en eller flera tänder känns lösa.

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha [sjukvårdsrådgivning](#). Då kan du få hjälp med att bedöma symptom eller hjälp med var du kan söka vård.

Det är viktigt att hålla tänderna rena så att inte bakterier kan samlas mellan dem. Förutom att borsta tänderna med tandborste är det bra att använda [mellanrumsborste](#), [tandtråd](#), eller [tandsticka](#).

Det är också viktigt att regelbundet gå till tandläkaren eller tandhygienisten. Då blir du undersökt och det märks om tandköttet är inflammerat eller om du har tandlossning.

Den tandläkare eller tandhygienist som du träffar ger råd om hur du ska sköta dina tänder. De kan också berätta hur ofta du behöver undersökas eller få behandling.

Rökning gör det svårare att upptäcka tandlossning. Om du är rökare och har fått tandlossning är det bra att [sluta röka](#) för att hejda tandlossningen.

Vid en undersökning mäter tandläkaren eller tandhygienisten mellanrummen mellan tänderna och tandköttet för att se hur djupa de är och om de blöder. Mellanrummen kallas för tandköttsfickor. Börjar det blöda vid mätningen är det ett tecken på att tandköttsfickorna är inflammerade.

En frisk tandköttsficka brukar inte vara djupare än tre till fyra millimeter och ska inte blöda.

Med hjälp av röntgenbilder kan tandläkaren också se hur tanden fäster i käkbenet.

Behandlingen blir enklare att göra om tandlossningen upptäcks tidigt.

Men du kan få behandling även om tandlossningen har pågått en längre tid. Då kan det behövas specialistvård.

Vid behandling av tandlossning tar tandläkaren eller tandhygienisten bort beläggningar med bakterier på tänderna. Framför allt behöver tandläkaren eller tandhygienisten få bort tandsten och beläggningar med bakterier i tandköttsfickor som är så djupa att du själv inte kommer åt dem.

Den del av tandens fäste som redan har förstörts kan oftast inte återskapas, men behandlingen kan göra att inte mer av tandfästet förstörs.

Du kan inte själv ta bort beläggningar med bakterier som finns på tandrötternas yta under tandköttskanten. Det måste göras av en tandläkare eller tandhygienist som använder speciella instrument. Det är vanligt att få lokalbedövning vid behandlingen så att det inte går ont. Du får ofta gå flera gånger för att göra rent alla tänder.

Med behandling läker oftast inflammationen och tandköttet runt tanden blir friskt. Eftersom delar av tandens fäste har förstörts av infektionen blir rötterna närmast tandkronan ofta synliga. Tänderna kan då se längre ut än förut och du kan få ilningar i dem den första tiden. Tänderna kan också bli mer oskyddade och mer känsliga.

Du kan behöva remiss till en specialist på tandlossning om du har en allvarlig form av tandlossning. En sådan specialist kallas parodontolog.

Ibland behövs en operation för att få bort beläggningarna med bakterier och tandsten i de djupa tandköttsfickorna.

Ibland går det att med en operation också återskapa delar av det förlorade tandfästet. Operationen görs med [lokalbedövning](#). Man brukar inte behöva bli sjukskriven efteråt.

Ibland går det inte att rädda alla tänder utan några måste tas bort. Att bli av med tänder kan påverka hur man tuggar, hur man pratar och även utseendet i ansiktet.

Då kan du behöva en ersättning för tanden, till exempel en [tandbrygga](#), [ett implantat](#) eller [tandprotes](#).

Efter behandlingen är det viktigt att få behandling två till fyra gånger om året. Då går du oftast till en tandhygienist som kan undersöka om ditt tandkött är friskt eller om det finns nya infektioner. Hen ser också om du har rätt teknik för att hålla tänderna rena. Tandhygienisten tar bort beläggningar med bakterier och tandsten om det behövs.

Mellan tandköttet och tänderna kan det samlas bakterier som orsakar en inflammation om du inte håller rent mellan tänderna.

Mellan tandköttet och tänderna kan det samlas bakterier som orsakar en inflammation om du inte håller rent mellan tänderna.

Tas inte bakterierna bort finns det risk för att inflammationen fortsätter och tänderna börjar lossna.

Inflammationen läker om beläggningen med bakterier tas bort.

En del personer kan ha lättare än andra att få tandlossning.

En inflammation i tandköttet kallas också gingivit.

Det finns risk för att inflammationen sprider sig till rothinnan och käkbenet om den inte upptäcks och behandlas tidigt. Tandköttsfickan blir då allt djupare och det bildas beläggningar med bakterier även längre ner. Det leder till att mer och mer av tandens fäste i käkbenet förstörs.

Detta tar lång tid, oftast mellan 10 och 20 år. Så småningom leder det till att tanden lossnar och faller ut eller måste tas bort.

Om du röker är risken att få tandlossning mycket större än om du inte gör det. Rökning gör att sjukdomen utvecklas snabbare och att den läker sämre. Det beror troligen på att rökning gör att immunförsvaret fungerar sämre.

Även [stress](#) och sjukdomar som påverkar immunförsvaret ökar risken för att få tandlossning.

Diabetes ökar också risken för tandlossning och forskning har visat att tandlossning kan påverka blodsockret. Därför behöver du göra regelbundna undersökningar av tänderna om du har diabetes.

Du kan söka tandvård på vilken [tandvårdsmottagning](#) du vill i hela landet. Varje tandvårdsmottagning bestämmer själv priset för den tandvård den utför. Fråga vad en undersökning eller behandling kostar. Du har rätt att få veta det i förväg.

Läs om [dina rättigheter i tandvården här](#).

Barn och unga behöver inte betala för tandvård. Det gäller till och med den 31 december det år du fyller 23. Då ingår nästan alla undersökningar och behandlingar som tandläkaren eller tandhygienisten anser att du behöver.

Du får betala för tandvård från och med det år du fyller 24.

Du får ett bidrag för tandvård varje år. Hur mycket du får beror på hur gammal du är. Det kallas [allmänt tandvårdsbidrag](#). Säg till att du vill använda bidraget när du ska betala.

[Högekostnadsskyddet för tandvård](#) fungerar så att du under en period på tolv månader betalar hela kostnaden för tandvård upp till 3 000 kronor. Om dina tandvårdskostnader under perioden överstiger det beloppet får du tandvårdsstöd från staten.

Det finns garantier för de flesta behandlingar. Det betyder du kan få en behandling omgjord utan att du behöver betala en gång till. Läs om [garantier inom tandvård](#).

Läs om [kostnader och ersättningar inom tandvård här](#).

Du kan få hjälp av en [tolk om du inte pratar svenska](#). Tala om att du behöver språktolk när du bokar ditt besök. Ibland kan du behöva betala för språktolk.

För att alla ska få en jämlik vård finns det [nationella riktlinjer](#) för vissa sjukdomar. Där kan du bland annat läsa om vilka undersökningar och behandlingar som kan passa bra vid tandsjukdomen.

Riktlinjerna innehåller rekommendationer. Tandvårdspersonalen måste ändå bedöma vad som passar varje enskild patients behov och önskemål.

Det är Socialstyrelsen som tar fram de nationella riktlinjerna. Riktlinjerna är skrivna för chefer och andra beslutsfattare, men det finns också versioner som är skrivna direkt till patienter. Där kan du läsa vad som gäller för just din sjukdom.

[Här kan du läsa patientversionen av de nationella riktlinjerna för tandvård.](#)

[Folktandvården](#)

[Privattandläkarna](#)

Senast uppdaterad:

2023-05-08

Redaktör:

Jenny Magnusson Österberg, 1177.se, nationella redaktionen

Granskare:

Carola Höglund-Åberg, tandläkare, specialist på tandlossning, Specialisttandvården, Region Västerbotten

Illustratör:

Kari Toverud, certifierad medicinsk illustratör

För att hålla tänderna friska är det viktigt att sköta om dem varje dag. Du behöver både borsta tänderna och göra rent i mellanrummen

---

Att undvika socker i mat och dryck skyddar tänderna.

Priset på tandvård kan variera beroende på din ålder och på vilka behov av tandvård du har.

På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt. 1177 ger dig råd när du vill må bättre.

[Behandling av personuppgifter](#)

[Hantering av kakor](#)

[Inställningar för kakor](#)

1177 – en tjänst från [Inera](#).